

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1), Ju2024/00057

Pensionsmyndigheten instämmer i utredningens förslag och lämnar därutöver nedanstående kommentarer i förhållande till avsnitten 13 och 14.

Förslag om minskad exponering av namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder (avsnitt 13)

Pensionsmyndigheten konstaterar att utredningen, som utgångspunkt, inte anser att det bör införas en möjlighet för tjänstemän att i vissa situationer använda exempelvis ett nummer istället för sitt namn i samband med beslut eller andra åtgärder för att minska exponeringen av namn (avsnitt 13.9.2). En sådan ordning skulle innebära att den enskilde behöver vända sig till myndigheten i fråga för att få besked om namn på beslutsfattaren. Utredningen har dock, oavsett sitt ställningstagande i sak, i enlighet med direktiven, haft att föreslå en sådan ordning. I denna del föreslås att namnet på poliser med särskilt tjänstekort, vilka vidtagit en åtgärd eller deltagit i ett ingripande, får ersättas med ett tjänstgöringsnummer i den dokumentation som ska upprättas enligt 27 § polislagen (1984:387), (avsnitt 13.10.3)

Pensionsmyndigheten anser att förslaget för poliser med särskilt tjänstekort är välkommet. Med hänsyn till den samhällsutveckling vi ser idag med ökad grov och organiserad brottslighet som riktar sig mot välfärdssystemen anser Pensionsmyndigheten att det kan finnas andra myndighetsföreträdare än de nämnda som kan ha behov av att få nyttja ett tjänstgöringsnummer istället för namn i samband med beslut eller andra åtgärder - för att värna tjänstemännens trygghet och säkerhet i en tillräcklig omfattning.

Pensionsmyndigheten ser dock positivt på förslaget att myndigheten ges möjlighet att minska exponeringen av offentliganställdas namn genom att utelämna uppgifter om beslutsfattare – och i förekommande fall föredragande – i en skriftlig underrättelse om beslut om det kan befaras att personen kommer att utsättas för våld eller annan allvarlig olägenhet (genom en ändring i 33 § förvaltningslagen [2017:900] – FL).

Utredningen resonerar¹ vidare kring om 33 § FL skulle kunna innehålla en tydligare reglering även utifrån andra utgångspunkter än de som utredningen haft i uppdrag att

¹ Se SOU 2024:1 s.375.

förhålla sig till. Utredningen anför här att ett klagande skulle kunna göras i 33 § FL av innebörd att myndigheters skyldighet, som huvudregel, även innefattar att underrätta bl.a. om vem som har fattat beslutet och att denna huvudregel sedan skulle kunna förses med uttryckliga undantag. Dessa undantag skulle, enligt utredningen, kunna gälla för situationer där det exempelvis framstår som obehövt att uppgifter om namn anges eller där andra skäl skulle kunna motivera avsteg, såsom handläggnings-, effektivitets- och säkerhetsaspekter.

Pensionsmyndigheten anser att en sådan lösning skulle kunna vara ett sätt att – i fler fall än de som nu omfattas av utredningens förslag – åstadkomma en reglering som möjliggör att namn utelämnas i underrättelse om beslut. Pensionsmyndigheten välkomnar att en bredare analys, utöver den aktuella utredningens uppdrag, görs.

Skydd för uppgifter om offentlighetsanställda (avsnitt 14)

Pensionsmyndigheten har i arbetet med remissen konstaterat att myndigheten inte omfattas av bestämmelserna i 10 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) – OSF, enligt vilken bestämmelse sekretess gäller hos vissa angivna myndigheter i personaladministrativ verksamhet för uppgift om personnummer och födelsedatum, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående lider men. Mot bakgrund av den samhällsutveckling vi ser idag med grov och organiserad brottslighet och med hänsyn till den utökade satsningen mot felaktiga utbetalningar så ser Pensionsmyndigheten ett behov av att bestämmelserna i 10 § OSF även omfattar Pensionsmyndighetens personal.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Anna Pettersson Westerberg efter föredragning av seniora experterna Anna Åkesson. I beredningen har även verksamhetsutvecklare Alexandra Carlsson, säkerhetsspecialist Kjersti Holstad Mårtensson och personalspecialist Tove Andersén deltagit. I den slutliga handläggningen har även stf. avdelningschef Martina Irving deltagit.

Anna Pettersson Westerberg

Anna Åkesson